

NOWY

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 8
TELEFON 29-48

10gr

REPREZENTACJE:

BELSKO, Katowice, ul. 1. tel. 28 84
SOKOŁOWICZ, Katowice, ul. 12. tel. 6-42
CIESZYŃ, ul. Główna Nr. 20
RYBNIK, Mikołaja Reja Nr. 8
TARNOWSKIE GÓRY — LUZIMEC

Już w piątek proces Gorgonowej

Pojutrze, t. j. w piątek będzie rozpatrywana przez Sąd Najwyższy skarga kasacyjna obrońców Rity Gorgonowej, którzy domagają się skasowania wyroku sądu przy sięgłych.

Skarga kasacyjna zawiera jak wiadomo kilkanaście zarzutów, do których należą uchylenie proceduralnych w sądzie krakowskim, a które — zdaniem obrony — mogły wpłynąć niekorzystnie na sędziów przysięgłych.

Skarga kasacyjna zawiera również zarzuty w sprawie meuzasadnionego — jej zdaniem — zarządzenia tajności rozprawy, zaprzysiężenia świadka ogrodnika Kamińskiego, uchylenia pytań obrony, niewłaściwego pouczenia przez trybunał przysięgłych itp.

Samo wydanie wyroku było również wadliwe, bowiem przysięgli, zamiast głosować na kartkach oświadczały swe zdanie zwierzchnikowi ławy, który wpisał odpowiedź do jednej karty.

Skargę kasacyjną będą popierali wszyscy trzej obrońcy adwo-

kaci: Axer ze Lwowa, Woźniakowski z Krakowa, Mieczysław Ettinger z Warszawy. Wstęp na rozprawę za biletami.

Marszałek Piłsudski i Stalin Angielska plotka o spotkaniu

PARYŻ, 19.9. — Tel. wł. — „Daily Herald” donosi, że w największej tajemnicy przygotowywane jest spotkanie Marszałka Piłsudskiego i Stalina. Spotkanie to nastąpić ma w jednej z miejscowo-

ści sowieckich na Podolu, prawdopodobnie w Orynie koło Kamieńca Podolskiego.

Marszałek Piłsudski ma się udać, według dziennika, do Orynina w samochodzie z Zaleszczyk.

Jak zakochany hodowca koni wyścigowych chciał porwać piękną zakonnice

Popularny na bruku warszawskim 40-letni obywatel ziemski, p. Wacław D., wywołał wielką sensację swym ostatnim wyczynem, który postawił go w kolizji z prawem.

Pana D. aresztowano mianowicie pod zarzutem

prześladowania młodej zakonnicy i usiłowania porwania jej z murów Zakładu dla ociemniałych.

Wiadomość ta wywołała oczywiście w stolicy wielką sensację.

Publiczność kawiarniana znalazła niewyczerpany temat w omawianiu

fantastycznej przeszłości p. D. Przypomniawszy sobie głośną niedawno sprawę zatargu w klubie hodowców koni arabskich, gdzie spór pomiędzy p. D., a rotmistrzem A.,

zakończył się strzałami rewolwerowymi.

Namiętny hodowca koni rasowych p. D. objął po ojcu stajnię wyścigową, a konie jego doniedawna biegały na torze warszawskim. Zamilowanie do koni doprowadziło p. D. do przykryj sprawy z jednym z Towarzystw asekuracyjnych, gdzie ubezpieczył on

na ogromną sumę klacz wyścigową „Aendrie”, a w parę dni później zameldował, iż klacz padła. Towarzystwo przeprowadziło wywiad, który ustalił, iż klacz... zginęła jeszcze przed ubezpieczeniem. Wynikiem była głośna sprawa sądowa.

Na temat koni ze stajni p. D. w Warszawie i na prowincji krążyły różne najfantastyczniejsze wersje. Ostatnio na skutek skargi Towarzystwa hodowli koni w Lublinie, Towarzystwo Zachęty do hodowli koni w Warszawie

zdyskwalifikowało p. D.

i zabroniło mu utrzymywać stajnię wyścigową.

Po ostatnich niepowodzeniach na terenie stolicy p. D. usunął się do swej go majątku „Laski” w gminie Młociny pod Warszawą. Tam właśnie wybuchł ostatni skandal. Podczas jednej z przejażdżek konnych po okolicy p. D. spotkał młodą i bardzo urodziwą zakonnice z pobliskiego Zakładu dla ociemniałych.

Od tej chwili zakonnica ta stała się ofiarą zapędów zakochanego obywatela. Prześladował ją, gdy udawała się do wsi okolicznych, a nawet starał się zobaczyć z nią w Zakładzie. Wreszcie p. D. wyczerpał wszelkie środki i nie zdołał nawiązać znajomości z zakonnice.

zagroził porwaniem jej.

Prześladowana zakonnica zameldowała o tem przełożonym, którzy polecieli jej nie opuszczać murów Zakładu.

Wówczas p. Daszewski uplanował porwanie zakonnicy i z zamiarów tych zwierzył się kilku znajomym osobom. Sytuacja stała się poważną. Przełożeni zakładu oraz prześladowana zakonnica zwrócili się do władz policyjnych.

Wszczęto dochodzenie, które potwierdziło obawy zakonnicy i skłoniło władze do wydania polecenia

aresztowania p. D.

Przewieziono go do Warszawy, gdzie po przesłuchaniu w kancelarii sędziego śledczego p. D. zwolniono do czasu sprawy sądowej.

Sredniowieczne czary opodal Warszawy Kulawy Żyd miał zdjąć urok z chorej

W sądzie grodzkim w Wołominie była rozpatrywana sprawa o pobicie Abrama Fruchtmana ze wsi Międzyzles powiatu radymijskiego. Zeznania świadków ujawniły zupełnie niezwykle okoliczności.

Okazało się, że sprawcami pobicia Fruchtmana są bracia Franciszek i Jan Kurkowie, którzy przyjechali do niego z żądaniem,

by zdjął „urok”, rzucony na ich siostrę.

Siostra Kurków od dłuższego czasu chorowała i żadne leki jej nie pomagały. Wówczas bracia zasłyszawszy o jakimś wróżu, mieszkającym pod Wołominem, zawieźli tam chorą i zażądali wskazania sposobów kuracji. Wróż, przyjąwszy uprzednio opłatę, dokonał najrozmaitszych czarów, spalił pierze na węgłach, rysował kredą jakieś znaki i wreszcie zdecydował, że sprawca choroby Kurków jest kulawy Żyd, mieszkający w Międzyzlesie.

— Co mamy teraz zrobić, żeby on zdjął ten urok? — pytali chłopcy.

— Pewnie, że on dobrowolnie tego nie zrobi, ale jak mu obić wątrobę, to może zmieknie, a gdyby nie chciał mimo bicia, to

zaułuc go choćby na śmierć, a urok sam przejdzie,

oświadczył wróż.

Wobec tego Kurkowie udali się do Międzyzlesia, gdzie zamieszkiwał Abram Fruchtman kulejący na jedną nogę. Wywieziono go z mieszkania i zażądano, by zdjął urok. Fruchtman odze-

gnął się od wszelkich ciemnych praktyk, nic to jednak nie pomogło.

Zebrała się cała wieś,

której Kurkowie wytłumaczyli w jakiej przyjechali sprawie. Na tortowanie Fruchtmana patrzyło kilkadziesiąt osób i nikt się za nim nie ujął.

Fruchtman począł błagać oprawców, by dali mu spokój, by nie odbierali mu zdrowia i życia. Przysiągł, że pojdzie do rabina i poprosi go o wstawiennictwo do Pana Boga, który ura-

je chorą. Trafiło to Kurkom do przekonania, pozostawili Fruchtmana i odjechali, zapowiadając, że powrócą, jeśli siostra nie wyzdrowieje.

Wobec tak sensacyjnych rewelacji przewodu sądowego, sędzia Treger zdecydował

przekazać sprawę urzędowi prokurator skiemu,

w celu wszczęcia śledztwa przeciw Kurkom w kierunku usiłowania zabójstwa Fruchtmana.

Szalony plan sekretarza kliniki w Krakowie Zamach na skarbiec na Wawelu i ucieczka autem do Afryki

KRAKÓW, 19.9. Śledztwo w sprawie aresztowanego pod zarzutem oszustw malwersacji sekretarza kliniki uniwersyteckiej Władysława Budziszka ujawniło planowane przez Budziszka włamanie do skarbcza królewskiego na Wawelu, który chciał ograżyć z bezcennej wartości przedmiotów. Po dokonaniu tego czynu miał on zbiec do Afryki do Angoli.

Do aresztowania Budziszka przyczyniło się, że przebywał on ostatnio w towarzystwie podejrzanego osobnika. Był to niejaki Stanisław Kotarba, który niedawno opuścił więzienie. Obaj opracowali plan ograbienia skarbcza na Wawelu.

Ojciec Kotarby był klucznikiem na Wawelu, Jemu właśnie młodszy Kotarba miał wykraść klucze, sporządzić odciski i przygotować drugie klucze.

Z kluczami temi Budzisz miał wieczorem ukryć się w katedrze Wawelskiej i po zamknięciu jej przez klucznika przystąpić do pracy. W nocy miał on dostać się do skarbcza i ograżyć go, potem chciał oczekiwac w katedrze aż do rana a po jej otwarciu wymknąć się niepostrzeżenie, wsiaść w oczekujący go samochód i wyjechać do Afryki. Opracowano też w szczegółach plan ucieczki samochodem razem z przyjaciółką Budziszka Łazarską. Uczono się jazdy samochodem i języka portugalskiego.

Wyjazd do Angoli miał nastąpić w lutym b. r. odłożono go jednak rzekomo z powodu dżumy jaka panuje w Angoli.

Aresztowanie Budziszka i jego towarzyszy udaremniło dokonanie sensacyjnego włamania.

**Pełna tabela loterii
na str. 7-ej**

Zastanówmy się trochę...

Genewa rozpoczyna „wielki sezon”

Wkrótce wznowione będą w Genewie obrady międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej, tej samej konferencji, do której przygotowywano się z niemałym mozolem przez długich siedem lat, a która w ciągu swego zgora rocznego „pocenia się”... porodziła okragle zero...

Świat już niewiele spodziewa się po tej instytucji. I słusznie! Panuje raczej powszechne przekonanie, że delegacje narodów podażą do Genewy po to jedynie, aby wziąć udział w żałobnej uroczystości pogrzebu nie tylko konferencji, ale i samej idei rozbrojenia...

Ze taki los czeka obrady genewskie, najlepszym dowodem zasadnicza różnica zdań i niemożność dojścia do porozumienia w tej tak doniosłej dla świata sprawie pomiędzy Francją z jednej, a Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi z drugiej strony — i to właśnie w momencie, gdy jedynie wspólny front mocarstw mógłby odeprzeć (przynajmniej na pewien czas) śmiertelny cios, jaki zamierzają zadać idei rozbrojenia Niemcy...

Minister spraw wewnętrznych Rzeszy dr. Frick oświadczył swelszo zupełnie jasno i niedwuznacznie, że Niemcy nie mają zamiaru dłużej brać udziału „w

Sztandar 63 r. w ręku harcerzy

LÓDŹ, 19.9. — Tel. wł. — W Pałacu Złoty Wiosna zmarł tamtejszy powstaniec z 1863 r. Ochman, liczący 86 lat. W posiadaniu weteranów pabianickich znajdował się sztandar powstańczy z 1863 r., który po śmierci jednego weterana przechodził w ręce drugiego.

W ten sposób sztandar znalazł się ostatnio u s. p. Ochmana, a ten ezniac zbl zafaca sie śmierć, oddał za pabianickiemu hufcowi harcercskiemu, jako symbol krwi, przelanej przez starsze pokolenie za ojczyznę. (Ro).

Wróżby na dziś

Między godz. 8-a a 9-tą zaznaczy się silniejsza ekspansja i ruchliwość myślowa w związku z czem możemy osiągnąć powodzenie w pracy umysłowej.

Naogół cały dzień dzisiejszy zapowiada się dodatnio. Południe obiecuje powodzenie w stosunkach z osobami płci odmiennej i sztuka, a godziny obiadowe nadają się do załatwiania spraw finansowych i handlowych.

Gorszy nastrój w związku z drobne mi niepowodzeniami, jaki może się za znaczyć koło godz. 15-ej — nie będzie mieć poważniejszego znaczenia i wkrótce potem ustąpi.

Krótko przed godz. 20-tą zaznaczy się dodatnie działania harmonizujących i ustalających wpływów kosmicznych dzięki czemu da się odczuwać dążenie do porozumienia i zgody, połączone z rozbudzeniem świadomości moralnej.

Późniejsze godziny wieczorne mogą nam przynieść jakieś przeżycia psychiczne, zainteresowania artystyczne i pomysły na szeroka skalę.

tej id'otycznej zabawie i są zdecydowane wycofać się z najbliższych komedii międzynarodowych”.

Gdy oficjalny przedstawiciel

rządu Rzeszy przemawia w sposób tak... rozbijająco szczery o... rozbrojeniowej konferencji, kierownicy mocarstw na konferencji w Paryżu nie mogą dojść

ze sobą do porozumienia co do wspólnej linii dalszego postępowania bo... każdy ma inny plan rozbrojeniowy.

W tych warunkach szczególnie poważnego nabiera znaczenia jutrzejsza oficjalna wizyta ministra Becka w Paryżu, w przeddzień sesji Rady i Zgromadzenia Ligii Narodów, gdzie kierownik polskiej polityki zagranicznej, (który wrócił świeżo z narady z Marszałkiem Piłsudskim w Zaleszczykach) spotka się z decydującymi osobami rządu francuskiego.

Wobec bowiem nowej awantury, jaką szykują Niemcy w Genewie, konieczne jest porozumienie państw szczerze służących idei pokoju, dla odparcia z całym spokojem i stanowczością wszelkich zamachów ze strony niepozytywnych burzycieli pokoju.

Piekło zniszczenia Straszliwe pokłosie katastrofy w Chinach

LONDYN 19.9. — Tel. wł. — Z Szanghaju donoszą, iż dopiero obecnie nadeszły tam wiadomości o straszliwej katastrofie trzęsienia ziemi, jaka nawiedziła z końcem sierpnia r. b. dolinę rzeki Mia. Pomiedzy Sung - Tan i Mou - Czou na przestrzeni 100 mil kraj przedstawia straszliwy obraz zniszczenia.

Wskutek wstrząsów podziemnych zginęło co najmniej 5.000 Chińczyków. Szkody są nieobliczalne. Kilka miasteczek zostało dosłownie zrównanych z ziemią.

Wskutek wstrząsów poczęły się staczać z okolicznych gór wielkie

lawiny skalne. Największa lawina runęła na miasteczko Taling, grzebiąc żywcem około tysiąca ludzi.

Potwornej wielkości blok skalny runął na posterunek policyjny, burząc go doszczętnie i zabijając wszystkich znajdujących się w budynku pojeńców. Koryto rzeki Mia zostało podniesione o 7 mtr., wobec czego rzeka wylała, powiększając grozę katastrofy.

Z doliny nawiedzonej katastrofą wędrują zgłodniałe tłumy w stronę Jang - Tse - Kiang, staczając po drodze zacięte bitwy o pożywienie z mieszkańcami napotykanymi wiosek.

Proces morderców Hołówki

Pierwszy dzień rozprawy o zbrodnię w Truskawcu

SAMBOR, 19.9 (Telefonem). Rozprawa przeciwko Baniowi, Motyce i Baranowskiemu, oskarżonym o udział w zamordowaniu s. p. Ta denza Hołówki rozpoczęła się dziś o godz. 9.15.

Już przed rozpoczęciem rozprawy salę sądu okręgowego w Samborze wypełniła

liczna publiczność.

Ławę prasową z prawej strony zajęli korespondenci pism polskich ze

stolicy oraz ze Lwowa, a ławę z lewej strony przedstawiciele prasy ukraińskiej.

Na ławie obrońców zasiadło

6-ciu adwokatów.

Pierwszy przybył w nocy do Sambora mec. Szurlej, dalej mec. Rogucki, Kmicikiewicz, Kreutenaue oraz Szuchiewicz.

Na 10 minut przed rozpoczęciem rozprawy wprowadzono na salę obrad

trzech oskarżonych w otoczeniu silnej eskorty straży więziennej.

O godz. 9.15 przewodniczący, wiceprezes Wondransch otworzył rozprawę. W trybunale zasiadają sędziowie Kuczera i Kuprowski oraz sędzia zapasowy Chruszczewski.

Fotel prokuratora zajął prokurator Mitraszewski.

Przewodniczący oznajmił, że zgłosili się dotąd obrońcy oskarżonego Bania — adwokaci Szuchiewicz i Rogucki, oskarżonego Motyki — Kmicikiewicz oraz oskarżonego Baranowskiego — Kreutenaue. W imieniu powoda cywilnego, wdowy po s. p. Hołównie, występuje adw. Szurlej. Przeciwnie zgłoszonymu powództwu protestu nie złożono.

Przewodniczący odczytał listę przysięgłych, poczem nastąpiło losowanie 12-tu sędziów przysięgłych

oraz ze względu na zapowiadającą się na dłuższy czas rozprawę 2-oh sędziów zapasowych.

O godz. 9.45 przewodniczący poczał odczytywać akt oskarżenia, który przedstawia znany już z poprzednich rozpraw ukraińskich przebieg morderstwa.

Król hiszpański przyjął syna

PARYŻ, 19.9. — Tel. wł. — „Journal” donosi, że wczoraj odbyło się pierwsze spotkanie między bawiacym w Paryżu pod nazwiskiem hr. Cavadunga, księciem Asturii, najstarszym synem Alfonsa XIII, a jego ojcem. Już przed kilku dniami ks. Asturii pojednał się z matką, która serdecznie przyjęła synowa, milionerka kubańska.

Oficjalne pojednanie z pozostałymi członkami rodziny ma nastąpić w najbliższych dniach.

Proces o zabójstwo śp. Chudzika zeznania oskarżonych

SANOK 19.9. Wczorajszy i dzisiejszy dzień w procesie o zabójstwo śp. Jana Chudzika wypełniły wyjaśnienia oskarżonych Jajki i Stankiewicza.

Zeznania Jajki nie wniosły do sprawy naogół nic nowego. Oskarżony utrzymuje, że nie chciał umyślnie zabić Owoca, ani też zranić go, a Chudzik padł ofiarą przypadkową i nieumyślną.

Zamachu dokonał pod presją ze strony Stankiewicza, który miał mówić, że działa rzekomo w imieniu starosty i komisarza Drewnińskiego. Według zeznań Jajki, Stankiewicz miał go namawiać do wykonania zamachu już od stycznia. W tym celu dawał mu swój służbo-

wy rewolwer, a później miał mu pożyć 20 złotych na kupno dubeltówki oraz dał mu dwa naboje i śrut. Termin zamachu miał być wyznaczony przez Stankiewicza. Był on kilkakrotnie odraczany. Oskarżony Jajko wzdragać się miał przed dokonaniem tego czynu. Stankiewicz straszył Jajkę, że „wyleci z posady”, jeżeli nie dokona zamachu na Owoca.

Stankiewicz w swoich zeznaniach dzisiejszych zaprzeczył kategorycznie, jakoby miał namawiać Jajkę do zabójstwa Owoca i twierdzi, że tego rzekomo życzył sobie starosta i komisarz Drewniński.

Oskarżony twierdzi dalej, że na kupno strzelby nie dawał Jajce żadnych pieniędzy. Naboje dał mu w tym celu, aby Jajko zastrzelił mu jastrzębia. Terminu zabójstwa nie wyznaczał i wogóle o zabójstwie Owoca nie było mowy. Natomiast mówił z Jajką o nieszkodliwieniu Owoca. Stankiewicz twierdzi dalej, że nie groził Jajce i nie straszył go, jak również niezego mu nie obiecywał w nagrodę na dokonanie zamachu. O posiadaniu przez Jajkę bronią nie wiedział. Rewolweru służbowego nigdy Jajce nie dawał.

Zeznania oskarżonego Stankiewicza trwają nadal.

Kradzież jachtu w Gdyni

GDYNIA, 19.9. — Nieznani trzej osobnicy dopuścili się kradzieży dwumasztowego jachtu „Carmen”, na którym z przystani rybackiej w Gdyni odpłynęli w kierunku zachodnich portów Bałtyku.

Po stwierdzeniu tej niesłychanej kradzieży policja wszczęła poszukiwania, rozsyłając drogą radiową i telegraficzną listy gończe.

Atak anglo-amerykański na francuski projekt kontroli zbrojeń

PARYŻ. 18.9. Narady francusko-angielskie w sprawie rozbrojenia, a specjalnie w sprawie kontroli, rozpoczęły się dziś o g. 11-ej we francuskim Min. spraw zagran. i toczyły się aż do śniadania.

Dalsze narady toczyły się popołudniu w obecności premiera Daladiera, poczem odroczone je do jutra.

Według pierwszych wiadomości, jakie przedostały się do pra-

Polskie samoloty na zawodach międzynarodowych

PARYŻ. 18.9. W zawodach lotniczych pod nazwą „Bienvenue aerienné”, bierze udział 9 samolotów belgijskich, 23 angielskie, 2 polskie, 2 holenderskie, 2 niemieckie, jeden szwedzki i jeden szwajcarski.

„Podpalacz” Reichstagu zmuszony do wyrzeczenia się obrońców zagranicznych

BERLIN. 18.9. Z Amsterdamu donoszą, że oskarżony o podpalenie Reichstagu komunista van der Luebbe, odrzucił wszystkie propozycje prowadzenia przez adwokatów zagranicznych obrony jego przed trybunałem w Lipsku.

Według informacji dziennika „Telegraaf”, znany adwokat amsterdamski, Dr. Pauwels, otrzymał następujący telegram: „Van der Luebbe zrzeka się obrony”. W nadesłanym później li-

Prezydent Kuby już rezygnuje

HAWANA. 18.9. Prezydent prof. San Martín zapowiedział w czasie jaknajkrótszym załatwienie obecnego przesilenia politycznego. Przepuszczają, że San Martín zrzeknie się prezydentury.

W Manzanillo, gdzie istnieje strajk powszechny, żołnierze odmówili strzelania do manifestantów komunistycznych. Wysłano tam nowe oddziały wojskowe. Przybył również do Manzanillo pancernik amerykański.

Dwa układy z Gdańskiem podpisane w dniu wczorajszym

GDAŃSK. 18.9. — Dziś popołudniu prezydent senatu dr. Rauschning i komisarz generalny R. P. dr. Papee podpisali układ o wykonaniu art. 33 konwencji paryskiej z 1920 r., zawierający postanowienia co do praw i przywilejów mniejszości polskiej i obywateli polskich na terenie w. m. Gdańska.

Układ ten zawarto na dwa lata z automatycznym przedłużeniem po ich upływie. Zawiera on bardzo szczegółowe postanowienia co do szkolnictwa polskiego, uprawnień polskich stowarzyszeń, uznawania dyplomów i świadectw polskich, wykonywania zawodów i t. d. Układ reguluje stan prawny ludności polskiej Gdańska i może zapew-

nić, wrażenia wyniesione z pierwszych rozmów, były dość optymistyczne, następnie jednak uległy zmianie na gorsze.

PARYŻ. 18.9. Według krążących pogłosek, Francja zaproponuje zorganizowanie specjalnej komisji kontrolnej z siedzibą w Genewie.

Zadaniem komisji byłoby co dwa lata dokonywać objazdu stolic europejskich i badać na miejscu stan rozbrojenia.

PARYŻ. 18.9. W kołach politycznych krąży pogłoski, że Norman Davis, który dziś przybywa do Paryża, wiezie specjalne pismo prezydenta Roosevelta do premiera Daladiera.

W piśmie tem prezydent Roosevelt deklaruje się jako zwolennik kontroli, wzywać ma jednak Francję do poczynienia ustępstw w kwestji przeprowadzenia tej kontroli. Prezydent Stanów Zjed.

ście, niemiecki obrońca z urzędu donosi, że van der Luebbe odrzucił zgóry wszelkie propozycje prowadzenia jego obrony przy pomocy tłumacza.

Tajemnica podziemi Reichstagu zdemaskowana na rozprawie londyńskiej

LONDYN. 18.9. Czwarty dzień toczącego się przed między narodową komisją śledczą procesu o podpalenie Reichstagu, rozpoczął się od zeznań 14-letniego syna Torglera, który zeznaje z zadziwiającym spokojem, opisując zachowanie się jego ojca w dniu pożaru oraz wypadki, które potem nastąpiły.

Chłopiec stwierdza, że gdy po raz ostatni widział swego ojca w więzieniu przed czterema miesiącami, na rękach jego widoczne były wyraźne odciski od kajdan. Ojciec wydał mu się bardzo przygnębiony i wycieńczony.

W dalszym ciągu zeznawał se-

nie dopływ do Gdańska polskiej inteligencji zawodowej.

Dn. 18 b. m. o godz. 14-ej, w gmachu Ministerstwa spraw zagran. podpisany został przez przedstawicieli senatu gdańskiego, radcę Buettnera i radcę ekonomicznego M. S. Z., p. Romana, protokół wykonawczy do umowy polsko-gdańskiej z dnia 5 sierpnia w sprawie wykorzystania portu gdańskiego.

Podpisanie tego protokołu zakończy długoletni spór między Polską a Gdańskiem i zastąpi dotychczasowe uciążliwe do procesów prawnych praktycznym układem, opartym na poczuciu rzeczywistości.

chciałby tą drogą ułatwić osiągnięcie porozumienia wszystkich państw, a w szczególności państw przeciwnych wprowadzeniu kontroli stałej.

Jedną z poważnych osobistości politycznych dowodzi, że prezydentowi Rooseveltowi chodzi o wywarcie na Francję nacisku, aby odstąpiła od gwarancji, które pragnie widzieć w systemie kontroli stałej. Kontrola, proponowana przez Anglo-sasów, nie spotkałaby się ze sprzeciwem żadnego z państw, nie wyłączając Włoch i Niemiec.

W rodzinnem mieście Hitlera antyhitlerowska manifestacja austriacka

WIEN. 18.9. W swej podróży inspekcyjnej wzdłuż granicy austriacko-bawarskiej austriacki minister obrony krajowej Vaugoin odwiedził także Braunau nad Innem, rodzinne miasto Hitlera. Na przyjęcie ministra wywieszono na wszystkich domach chorągwie, z wyjątkiem domu, gdzie się urodził Hitler.

Podczas tej manifestacji zebrało się po stronie bawarskiej w sąsiedniej miejscowości Simbach kilka tysięcy narodowych socjalistów i ustawiając się na moście granicznym, wznosili okrzyki prze-

Rewizyta p. Pramjera w Gdańsku

Jak się dowiadujemy, w dniach najbliższych oczekiwać należy wyjazdu p. premiera Jędrzejewicza do Gdańska.

Szef rządu polskiego rewizytować będzie przedstawiciele Senatu gdańskiego, którzy przed kilku tygodniami bawili z oficjalną wizytą w Warszawie.

Bułgarska para królewska wróciła do swej stolicy

SOFJA. 18.9. Dziś wieczorem powróciła tu królewska para bułgarska po dłuższym pobycie zagranicą.

ciwko kanclerzowi Dollfussowi i na cześć Hitlera. Most graniczny został zamknięty i obsadzony austriackimi oddziałami wojskowymi.

Zgon Pichona b. franc. ministra spr. zagr.

PARYŻ. 18.9. B. francuski minister spraw zagranicznych w gabinecie Clemenceau i uczestnik rokowań o podpisanie traktatu pokojowego, Stefan Pichon, zmarł dziś rano w Lons le Saunier.

kretnarz frakcji komunistycznej Reichstagu, Otto Kuhne, który zapewniał, iż Torgler nie ukrywał się przed policją. Został on zbadany przez obecnego szefa tamtej policji pruskiej, poczem nakazano jego aresztowanie, mimo, iż Torgler wykazał swe alibi, wymieniając nazwiska oraz godziny spotkań.

Wreszcie Kuhne oświadczył, że według wiadomości ze źródeł wiarygodnych, narodowi socjaliści przygotowywali się do zamachu na Hitlera, a bynajmniej nie do podpalenia Reichstagu.

Torgler od rana odbywał konferencje z posłami w sprawie kampanii wyborczej. Jedynym obcym człowiekiem, z którym tego dnia Torgler i Kuhne odbyli wspólną konferencje, był redaktor Walter Oehme. Rozmowa ta toczyła się na korytarzu, blisko przedpokoju, prowadzącego do lokalu frakcji narodowo-socjalistycznej.

Tymczasem akt oskarżenia pragnie skonstruować dowód, że Torgler konferował z van der Luebbe.

Jasna jest rzecz — stwierdza Kuhne — że gdybyśmy zamierzali rozmawiać z van der Luebbe na temat aktu tak konspiracyjnego, jak podpalenie Reichstagu, to nie konferowalibyśmy z nim o wód do drugiej południu na korytarzu Reichstagu, właśnie obok przedpokoju frakcji narodowo-socjalistycznej.

Kuhne stwierdza również, że dostarczenie materiału palnego do

Reichstagu z zewnątrz, naprzykład przez okno przy użyciu drabiny lub przez główne wejście, było rzeczą poprostu niemożliwą. Wszystkie większe paczki przy głównym wejściu były przeglądane. Jeżeli więc dostarczono do Reichstagu większą ilość materiałów palnych, to można było je tylko przenieść przez podziemne przejście, prowadzące od mieszkania prezydenta Reichstagu wprost do wewnętrznych pomieszczeń parlamentu.

Przesłuchano dalej siostrę uwięzionego Bułgara, Dymitrowa, która zeznała, że brat jej nigdy nie brał udziału w zamachu na katedrę sofijską i że w Bułgrii nigdy tego zarzutu przeciwko niemu nie podniesiono.

W dniu jutrzejszym komisja będzie przygotowywała swój raport, który zostanie opublikowany w środe.

Chiński uczeń Hitlera przyjechał studjować hitleryzm

BERLIN. 18.9. Przybył dziś do Berlina marszałek chiński Czang - Tsu - Liang, syn Czang - Tso - Lina.

Pobyt jego w Berlinie ma charakter prywatny, mimo to ma on nawiązać kontakt z kołami kierowniczymi partii narodowo-socjalistycznej, celem zapoznania się ze strukturą ruchu narodowo-socjalistycznego w Niemczech.

Zawsze wierni...

Świat pracowniczy wobec Pożyczki Narodowej

W oświadczeniu, złożonym przez prezesa Unii Związków Pracowników Umysłowych p. Anatola Minkowskiego w sprawie znaczenia Pożyczki Narodowej, znalazły się zdania, które należy podkreślić, rozważyć i dobrze zapamiętać:

„...od stopnia spełnienia obowiązków wobec Państwa, od do nosności świadczeń na Jego rzecz, zależy zakres wpływów na kształtowanie się oblicza tego Państwa“.

Słowa znamienne i niezmiernie ważne! Znaczą one bowiem: kto dla Państwa czyni wiele, ten wiele może się od

Państwa spodziewać...

Już dotychczasowy wynik akcji na rzecz Pożyczki Narodowej daje jasną odpowiedź na pytanie: kto dla Państwa czyni najwięcej, często nawet ponad swe siły, ponosząc ciężkie ofiary?

Świat pracowniczy.

Jego deklaracje o przystąpieniu do Pożyczki Narodowej były pierwsze, są najliczniejsze i w sumie tworzą cyfrę największą.

Inaczej też być nie mogło... Świat pracy zawsze pierwszy spieszył z ofiarami, gdy Państwo tego żądało, spełnił też i dziś swój obowiązek obywatelski w miarę swych sił, a nawet

ponad siły.

Państwo nie może o tem zapomnieć i świat pracy wierzy, że nie zapomni!...

Wyjazd min. Becka do Paryża

Wczoraj o godz. 12.35 wyjechał do Paryża minister spraw zagranicznych Józef Beck wraz z małżonką.

P. ministrowi towarzyszą: szef gabinetu p. Debicki oraz sekretarz osobisty p. Friedrich.

Bojkotować durnia!

Rzeźnik katowicki na występach w Bytomiu

Znany rzeźnik katowicki, Edmund Skwara, posiadający liczne filje na terenie Katowic i Zalesza, wracając onegdaj z wycieczki do Bytomia, zmuszał po wejściu do pociągu pasażerów do wznoszenia okrzyków na cześć Hitlera, wydzierając się samemu przytem — „Heil Hitler!“. Ponieważ obecny w przedziale podróżny nie chciał uczynić zadość jego wezwaniu, podniósł mu przemocą rękę do pozdrowienia, chcąc siłą wymusić wzniesienie okrzyku.

Skwara niewątpliwie odpowie za swój wybrzyk przed sądem polskim, ponieważ opisane zajście zdarzyło się już na terenie wydzielonym Polsce do odprawy celnej i paszportowej. Niezależnie od tego należyte konsekwencje z zajścia powinna wyciągnąć zaopatrująca się u niego w mięso i wędliny publiczność polska.

Trzeba podkreślić, że Skwara uchodzi w Katowicach za jednego z przywódców pol. narod. socjalistów. Winszujemy.

Złote zgłoszki

w dziejach naszego Państwa

Sędzia Maksymilian Fried, prezes Federacji Zrzeszeń Przedstawicieli Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej i Stowarzyszenia Przedstawicieli Handlowych w Warszawie oświadczył m. in. w sprawie Pożyczki Narodowej:

„Będzie ona czynnikiem skonsolidowania się wewnętrznego i dowodem dla zagranicy, że Polska stanowi zwarty, mocny i jednolity organizm państwowy, który potra

fi własnymi środkami, nie uciekając się do pomocy obcej, zaspokoić swoje piłe i żywotne potrzeby.

Pożyczka Narodowa zapisze się z tych względów złotemi zgłoszkami w dziejach naszego Państwa, jako objaw samopomocy i szlachetnego współzawodnictwa wszystkich warstw społecznych bez różnicy stanu, wyznania i narodowości“.

Pierwszy dzień subskrypcji przy okienkach bankowych

Dzień wczorajszy był pierwszym dniem subskrypcji Pożyczki Narodowej we wszystkich bankach państwowych, urzędach skarbowych i tych instytucjach bankowych prywatnych, których listę podaliśmy wczoraj w ogłoszeniu generalnego komisarza Pożyczki min. St. Starzyńskiego.

W pierwszym już dniu udział subskrybentów był bardzo liczny, przyczem na uwagę zasługuje

fakt, że przedewszystkiem zgłasza li się do okienek bankowych subskrybenci drobni, wpłacający po 50, 100 i 200 zł.

Oczywiście w chwili obecnej niewątpliwie jest jeszcze ustalenie jaka suma została wczoraj wpłacona w całym kraju, sądząc jednak z poszczególnych informacji — pierwszy dzień subskrypcji obijał bardzo poważną sumę.

Niebywała arogancja volksbundowców

Inspektorowi szkolnemu zabronono mówić po polsku

Niebywała przygoda spotkała wczoraj w Król. Hucie inspektora szkolnego, dokonyującego wizytacji przedszkoli i ochronek na podległym mu terenie. Po ukończeniu lustracji ochronek polskich inspektor ten przybył do ochronek niemieckich przy ul. Katowickiej w Król. Hucie, utrzymywanej przez Volksbund.

Chcąc w dzieć się z kierowniczką zakładu zapytał o nią stojące w

korytarzu funkcjonariuszki, z których jedna w niezwykle bezczelny i arogancki sposób podniesionym tonem zwróciła mu uwagę czy nie wie w jakim gmachu się znajduje i, że tutaj mówienie po polsku jest zabronione.

Charakteryzuje to doskonale na stawienie tej części obozu mniejszości, która oficjalnie przyznaje się do Volksbundu.

Budowniczy -- przemytnik przewoził lekarstwa i Kosmetyki

W dniu wczorajszym w godzinach rannych w czasie kontroli pasażerów autobusu, przebywającego przejście graniczne w Starym Gorodku funkcjonariusze straży granicznej zwrócili uwagę na pewnego przywoźcę odzianego jegomościa, który indagowany przy kontroli oświadczył, że niema nic do ocenia i jest budowniczym.

Oświadczenie to nie wyprowadziło w pole zielonków, którzy wysadzili budowniczego z autobusu i poddali go

rewizji w urzędzie celnym, gdzie stwierdzono, że jegomość ten, Otton Kinstler, obywatel polski, zamieszkujący stale w Bytomiu posiada, ulokowany za podszewką marynarki, palta i po kieszeniach spory zapas kosmetyków, perfum i lekarstw niemieckich znacznej wartości.

Skruszony budowniczy oświadczył gotowość uiszczenia należności celnych, wobec czego, po ściągnięciu opłaty, wypuszczono go na wolną stopę.

15 lat więzienia za poćwiartowanie Kochanka i dziecka

W poniedziałek odbyła się przed sądem przysięgłych w Gliwicach rozprawa przeciwko służącej Anieli Fronia z Gliwic, która w lipcu b. r. w bestjal-ski sposób poćwiartowała swego kochanka i nieślubne dziecko siekiera. Czynu tego dokonała po libacji, na

którą w podstępny sposób zwabiła kochanka.

Na rozprawie tłumaczyła się oskarżona, że kochanek ją ciągle zdradzał i nie płacił na utrzymanie dziecka.

W wyniku rozprawy skazano ją na 15 lat więzienia.

Skandaliczny wybryk 11-letniej dziewczynki

O przenikaniu wpływów hitleryzmu do szkół powszechnych świadczy skandaliczny wypadek, jaki miał wczoraj miejsce w polskiej szkole powszechnej w Kamieniu pod Szarlemem.

Uczenica tej szkoły, 11-letnia Maria Blaucikówna, która, jak stwierdzono, przebywa w gronie rówieśników Niemców, pozwoliła sobie na niezwykle wy-

bryk. Pod nieobecność nauczycielki, Blaucikówna wyskoczyła na ławkę i wzniosła kilkakrotnie okrzyk „heil Hitler“, nawołując do naśladownictwa całą klasę.

Zaskoczone tym wypadkiem grono nauczycielskie, powiadomiło niezwłocznie policję, która wdrożyła dochodzenie.

Zainscenenowany napad w celu okradzenia dostawców

Policja śledcza w Król. Hucie oraz jednostki policyjne w Chorzowie i Hajdukach zostały zaalarmowane onegdaj późnym wieczorem wiadomością o napadzie rabunkowym, jakiego miano dokonać na jadących szosą król-hucką przekupniów targowych.

Na miejsce napadu udaly się liczne patrole policyjne, które natknęły się na parokrotny wóz, naladowany materiałami, stanowiącymi własność Abrahama Kleinmanna, kupca z Dąbrowy Górniczej (Konopnickiej 18). Prócz Kleinmanna na wozie znajdowali się Zysia Księżyńska z Sosnowca (Sienkiewicza 1) oraz Izrael Mosman z Sosnowca (Ciasna 14).

Kupcy ci zgodnie oświadczyli, że

gdy znaleźli się na szosie pod stacją w Król. Hucie zostali napadnięci przez kilku uzbrojonych w sztylety opryszków, którzy pod groźbą noży zabrali się do grabieży towaru, znikając z nim pod ochroną nocy. Księżyńskiego, który miał stawić opór pokrajano nożem.

Ponieważ podane przez napadniętych okoliczności wydały się policji podejrzane, wszystkich sprowadzono do I komisariatu w Król. Hucie, gdzie w toku dochodzeń okazało się, że napad rabunkowy był doskonale zainscenenowany mistyfikacją, celem oszukania dostawców.

Wobec takiego wyniku dochodzeń, wszystkich osadzono w areszcie.

Dywany z Bagdadu istniały tylko w fantazji

Do księdza wikarego Mola w Kamieniu - Brzozowicach przybył w pierwszych dniach czerwca b. r. jakiś nieznaomy handlarz dywanami, przedstawiając się za Franciszka Korę z Bielska (Paderewskiego 15) z propozycją kupna kilku arasów. Kora wykazał się poleceniami paru innych księży i po dłuższej rozmowie pobrał od księdza Mola 400 zł. tytułem zaliczki. Kiedy do tej pory wspomniany handlarz się nie pojawił, ani zamówionych dywanów nie dostarczył — ksiądz wikary zgłosił o wypadku tym policji, która przeprowadziwszy dochodzenia ustaliła, że Kora wogóle w Bielsku nigdy nie mieszkał i że wszelki ślad po nim na Ślą-

sku zaginął. Dalsze dochodzenia w toku.

Piśmienni złodzieje

Mentionej nocy włamali się nieznanymi dotąd sprawcy do składu papieru Wini centego Jasińskiego w Królewskiej Hucie (ul. 3-go Maja 17), skąd po wyłamaniu zasuw żelaznych i rozbiciu wszystkich klódek zrabowali cały inwentarz, wybierając co cenniejsze. I tak lupem złodziei padły książki modelne, wieczne pióra, przybory do pisania, rysunków i kreślenia, atramenty i tusze oraz lepszy materiał papieru. Szkody wynoszą przeszło 1000 zł.

Pod dyktando z Berlina

Przewrotna polityka baronów przemysłu

Pomimo poprawy chcą obniżyć zarobki robotnicze

W związku z atakiem przemysłowców na zarobki robotników przemysłu hutniczego i przetwórczego, jak o tem obszernie donosiliśmy, odbyło się zebranie sekretarzy wszystkich polskich związków zawodowych na Śląsku, którego celem było uzgodnienie poglądów i taktyki w odniesieniu do zadań pracodawców.

W godzinie po tych obradach o godz. 11-tej przed poł. rozpoczęła się w związku pracodawców konferencja, której przewodniczył z ramienia tego związku dyr. Tarnowski.

Po zagajeniu konferencji dyr. Tarnowski w przemówieniu swoim nawiązał do niedzielnego zjazdu gospodarczego N. Ch. Z. P. uważając za stosowne powoływać się na wywody wiceministra Lechnickiego i konieczność wielkich oszczędności na wszystkich odcinkach życia gospodarczego. P. Tarnowski motywował konieczność obniżenia zarobków taryfowych okolicznością analogicznych obniżek płac w przemyśle węglowym i kruszcowym oraz faktem, że płace robotników w przemyśle przetwórczym Zagł. Dąbrowskiego są znacznie niższe aniżeli na Śląsku. Zdaniem jego obniżka zarobków taryfowych i akordowych o 15 proc. jest zupełnie usprawiedliwiona.

Dyrektor Tarnowski zapomniał jednak podkreślić ten ustęp przemówienia min. Lechnickiego, który mówi, iż

obniżka zarobków nie jest środkiem na zwalczanie kryzysu. Sekretarze związkowi wobec wiążącej ich uchwały zwrócili się z propozycją odroczenia konferencji do wtorku

przyszłego tygodnia, aby przez ten czas móc zapoznać szerszy ogół z motywami zadań przemysłowców i wysłuchać opinii pracodawców.

Nie obeszło się przytem bez cierpkich słów pod adresem pp. przemysłowców, którzy przygotowali zamach na płace robotnicze w chwili kiedy całe społeczeństwo polskie gotuje się do złożenia dowodów dojrzałości przez subskrypcję Pożyczki Narodowej.

Cios, jaki przemysłowcy wymierzili rzeszom pracującym musi być

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO

Środa, 20 b. m. o godz. 20-ej „Kiedy wrócisz”.

Czwartek, dnia 21 b. m. „Kobiety i interesy” (premiera), godz. 20-ta.

Sobota, dnia 23 b. m. „Odsiecz Wiednia” (dla szkół) godz. 15.30. „Kobiety i interesy” godz. 20-ta.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI
Piątek, dnia 22 b. m. „Fraulein Doktor” — Rybnik, o godz. 12-tej dla bezrobotnych.

„KIEDY WRÓCISZ”

W środę, dnia 20 b. m. o godz. 20-ej wieczorem po raz czwarty świetna komedia W. Maughama p. t. „Kiedy wrócisz”, która na wszystkich przedstawieniach osiągnęła duży sukces. Komedię wyreżyserował p. Bryliński. Główne role grają z wdziękiem pp. Zakrzyńska i Modzelewska, obsady dopełniają pp. Jakubowska, Marecka, Rozwadowska, Brandt, Godlewska, Kustrzewski i inni.

uważany w tych warunkach jako **niewątpliwe dyktando Berlina.**

W końcu konferencji sekretarz związku metalowców Baidur wysunął wniosek swego związku o **12 proc. podwyżkę zarobków taryfowych** w hutnictwie żelaznym i przemyśle przetwórczym, motywując to

poprawą sytuacji gospodarczej, nawiązując równocześnie do zeszłorocznych oświadczeń przemysłowców na komisji arbitrażowej, **gdzie padły uroczyste słowa przyrzeczeń podwyżki w miarę poprawy sytuacji.**

Przy tej okazji wypada zaznaczyć, że robotnicy zatrudnieni w hutach żelaza ponieśli w ciągu ostatnich dwóch lat poważne ofiary w postaci obniżek zarobków a to **z 10 — 15 proc. w akordach w r. 1931 oraz do 65 proc. w roku 1932.** Tak to przemysłowcy niemieccy

Nowa prowokacja Jugendbundu

Awantura na zabawie weselnej

Coraz częściej poczynają się mnożyć krwawe prowokacje ze strony zwolenników Volksbundu. Po onegdajszym zaiscieniu jakie miało miejsce w Nowym Bytomiu trzeba zamotować drugie podobne, które miało miejsce w poniedziałek 18 b. m. w Kosztowach (powiat pszczyński).

Na odbywającej się tam zabawie weselnej w której uczestniczyli sami Polacy zjawili się wstawiona grupka osób, która poczęła się zachowywać wybitnie prowokacyjnie, zamierzając wywołać awanturę.

Wobec wywołanego zamieszania w zaiscieniu wkroczyli dwaj znajdujący się na sali funkcjonariusze policyjni, wzywając awanturników do uspokojenia się.

Wezwwanie to jednak nie poskutkowało, przyczem jeden z awanturników niejaki Antoni Górnik, którego usiłowano wyprowadzić, stawiał opór, podczas kiedy drugi Izidor Jochemczyk napadł na drugiego posterunkowego z tyłu, usiłując go powalić.

Górnik ostatecznie wyprowadzono z sali, zaś Jochemczyk zbiegł. Po pew-

Dyrektor Waniek

stroił się w cudze piórka

Posiedzi dwa dni w pace

Znany ze swej pracy jeszcze w Spółce Giesche, gdzie jest do tej pory wspomniany jak zmorem przez robotników-Polaków, p. Waniek z Rudzkiego Gwarectwa Węglowego jeden z dyrektorów kop. Wolfrang Wawel w Rudzie, odpowiadał onegdaj przed sądem starościskim w Świętochowicach, oskarżony o bezprawne posługiwanie się tytułem inżyniera, do którego nie miał najmniejszego prawa. W wyniku rozprawy dyr. Waniek skazany został na dwa tygodnie bezwzględne go aresztu.

200 złotych nagrody

za ujęcie napastników na hucie Baildon

W związku z napadem rabunkowym, jaki miał miejsce onegdajszej nocy w biurach huty „Baildon” w Debie, gdzie 4-ch zamaskowanych rabusiów sterowało strażników i skradło po roz-

na Górnym Śląsku przyczyniają się do coraz większej nędzy towarzyszącej z dnia na dzień liczby pracowników.

★

W związku z akcją polskich związków zawodowych mającą na celu obronę pracowników przed wyzyskiem niemieckich kapitalistów odbędzie się w sobotę 23 września o godz. 10 w sali ZZZ w Król. Hucie posiedzenie sekretarzy polskich związków zawodowych, zaś o godz. 11-ej w tymże lokalu konferencja radców załogowych hut żelaza i przemysłu przetwórczego. Na konferencjach tych mają zapasć decydujące uchwały.

Wspólny front wszystkich polskich związków robotniczych na Śląsku powitać należy z pełnym uznaniem jako widomy znak dojrzałości obywatelskiej.

nej chwili powrócił jednak na salę i poczył się ponownie awanturować, wobec czego wyrzucono go po raz drugi. Ponieważ awantura rozpoczęła się na dobre, zawezwano na pomoc posilki policyjne, które po przybyciu na miejsce zostały obrzucone przed gospodą przez awanturników kamieniami, a jeden z funkcjonariuszów policyjnych nawet czynnie zaangażowany.

W obronie własnej oddał on dwa strzały, z których jeden prawdopodobnie trafił Jochemczyka w prawą nogę.

W związku z tem zaiscieniem policja aresztowała trzy osoby z grona awanturników, a mianowicie brata Jochemczyka, Karola, Antoniego Górnik i Józefa Bergera.

Wszyscy oni jak i inni uczestnicy awantury znani są na tamtejszym terenie jako członkowie rozwiązanego Jugendbundu.

Prasa niemiecka zaś przyznaje otwarcie, że Górnik i Jochemczyk są pozatem członkami Volksbundu.

Komunikat Z.Z.Z.

Wobec krążących pogłosek o rzekomej współpracy naszej organizacji z Nr. Partią Soci., zarząd Zw. Kelnerów i pokr. zaw. ZZZ komunikuje, że nie odpowiada to prawdzie. Jednocześnie zarząd ostrzega członków Związku przed wstępowaniem w szeregi tej partii. Sprawa tych wersji znajdzie się również na porządku obrad ogólnego zebrania członków, jakie zostało zwołane na dzień 20 b. m. do lokalu „Union” (dawniej „Bundeshaus”) na ul. Mickiewicza o godz. 1-szej w noc.

Wywrotowe przed sądem

Wczoraj przed sądem okręgowym w Katowicach odbyła się rozprawa przeciwko Alojzemu Słupikowi, Stanisławowi Bielakowi i Janowi Jargonowi z Katowic, oskarżonym o działalność wywrotową. Trójka ta pracowała przez dłuższy okres czasu na terenie woj. śląskiego oraz Zagł. Dąbrowskiego, tworząc liczne komórki komunistyczne wśród młodzieży.

W wyniku rozprawy sądowej zasądzono Słupika na półtora roku więzienia, a Bielaka na jeden rok, z utratą praw obywatelskich na przeciąg lat 5.

Zaginiona urzędniczka pocztowa

Przed zgorą tygodniem wydała się z domu przy ul. Mariackiej 13-A w Katowicach urzędniczka pocztowa, 23-letnia Marja Wieczorkówna i znikła bez śladu.

Krewni powiadomili o jej nieobecności policję, podejrzewając, iż Wieczorkówna popełniła samobójstwo, bowiem z takim zamiarem nosiła się już od dłuższego czasu.

Młodociany rabuś

Nielada przygoda spotkała w Król. Hucie 7-letniego Helmuta Pięgo. Posłała go rodzicielka (ul. Konopnickiej) do pobliskiego sklepu, po zakup kilku drobnostek, w związku z przyrządzeniem codziennego posiłku. Chłopczyk biegł właśnie do sklepu, kiedy niezamiany rówieśnik napadł na niego i stoczywszy z nim formalną walkę, wyrwał mu z rąk 10 złotych monetę i zbiegł. Obite i pokaleczone dziecko wróciło z płaczem do domu i opowiedziało o swoim wypadku. Ostrożnie więc rodzice z wysyłaniem dzieci po zakupy.

Niebalstwo Mądrego spowodowało wypadek

U zbiegu ulic Szpitalnej i Kolejowej w Wielkich Hajdukach zderzył się samochód osobowy SL 4137, będący własnością firmy „Smolodrog”, a kierowany przez szofera Longina Jagielkę z Katowic (Sienkiewicza 15) z furmanką Józefa Mądrego w Wielkich Hajdukach (ul. Kaliny 51). Wypadku w ludziach nie było, samochód natomiast został poważnie uszkodzony, tak iż szkoda wynosi kilkaset zł. Winę w wypadku ponosi Mądry, który jechał z pominięciem przepisów ruchu kołowego.

Dziś wyścigi

Jeszcze tylko 2 dni wyścigów konnych z totalizatorem, w Katowicach, na torze w Brynowie 20 i 24 września.

W środę, 20 września rozegranych zostanie 6 gonitw — 3 płaskie, z tych jedna sprzedająca — 2 z płotami i 1 z przeszkodami.

Koni na środę zgłoszono dużo — i prawie równe, tak, że szanse zwycięstwa są wyrównane bo pod koniec sezonu nie zawsze faworycy zwyciężają, gdyż są obciążone wagą za wygranie sum lub ilości gonitw.

Wyścigi rozpoczynają się o godz. 14.30 — bez względu na pogodę. Przedłużenia sezonu nie będzie — ponieważ Towarzystwo urządza wyścigi w Poznaniu, które rozpoczynają się 1 października.

Tajemnice toru wyścigowego

WYMOWA SZKARŁATNYCH RÓŻ

Dwuletnia młodzież końska sprawia niesłychanie wiele kłopotu tym, którzy muszą przyzwyczaić nowych adeptów i adeptki wyścigowe — do poddania się twardym nakazom stajennej dyscypliny i regulaminu towarzystwa wyścigowego. Nic więc dziwnego, że w przededniu sezonu jesienno-wiosennego i w pierwszych jego dniach personel stajenny niemal pada ze znużenia. Mimo usilnego treningu i tak niemal codziennie obserwować można bunt młodzieży końskiej na starcie.

Stajnia Orłowskiego specjalnie w tym roku szykowała dwulatki — nie więc dziwnego, że Matrasz wraz z trenerem świata nie widzieli poza swymi krnąbrnymi pupilami.

Nieraz zdarzało się, że Matrasz przez dwa lub trzy dni nie miał czasu zupełnie przyjść do domu — mimo, że pozostawienie Neli bez opieki zawsze napawało go głęboką troską, która przerodziła się wprost w trwogę od czasu gdy Kosmala usiłował dokonać swego zbrodnictwa czynu.

Matrasz robił sobie wymówki, że nie było go wówczas w domu, a jednocześnie usprawiedliwiał sam siebie, bo gdyby on zastał wówczas Kosmalę w mieszkaniu, a nie Fred — napewno udusiłby lotra własnoręcznie i znów powędrowałby do więzienia.

Po całodziennym wyczerpaniu w stajni — Matrasz siedział w domu do obiadu, przyszykowanego przez Nele — w czasie jej obiadowej przerwy i z przyjemnością zabrał się do czytania „Kurjera Czerwonego”.

Przerzucał stronę za stroną i wreszcie niewiedomo dlaczego wzrok jego przyciągnęła jak magnes mała notatka w kronice wypadków. Wiadomość ta brzmiała:

„Do mieszkania pani R. v. D. w jednym z nowoczesnych domów przy ul. Mokotowskiej — zakradł się, korzystając z nieuwagi służącej, jakiś włóczęga i gdy pani domu odmówiła mu udzielenia jałmużny, i zażądała, aby natychmiast opuścić mieszkanie — włóczęga rozbił statuetkę porcelanową i tem osobiście narzędziem poranił twarz p. D. Lekarz stwierdził, że są to rany dla życia niegroźne, jednak nie pozostaną bez wpływu na urodę poranionej, która uchodzi za jedną z najpiękniejszych kobiet Warszawy. Włóczęga zbiegł i pogoń nie dała rezultatu. Ofiara napadu nie umie powiedzieć niczego bliższego o zuchwałym opryszkach”.

Matrasz zerwał się od stołu. Kilkakrotnie czytał tę wiadomość wiersz za wierszem. Nie ulegało żadnej wątpliwości, że chodzi tu o Ritę i sprawcą napadu nie mógł być nikt inny, jak właśnie Kosmala.

Postanowił natychmiast odwiedzić Ritę, aby dowiedzieć się od niej bliższych szczegółów zamachu. Mimo że właśnie lekarz dokonywał opatrunku — Matrasz został natychmiast przyjęty. Oczywiście wiedział, że przy obcym człowieku nie powinien mówić nic o tych szczegółach napadu, które mogły być znane tylko jemu i Ricie. Uściskał jej tylko rękę ze współczuciem, dla strasznego bólu, jak

sprawa jej opatrunków. Lekarz mógł robić opatrunki mniej boleśnie, ale Rita zażądała od niego, ażeby jedynie zwracał uwagę na to, by obrażenia nie pozostawiały trwałych śladów. Dla tej kobiety chwilowy ból był niczem wobec groźby oszpeceń na całe życie.

Lekarz wkrótce wyszedł i teraz dopiero mogli swobodnie opowiedzieć sobie wszystko. Było tak, jak Matrasz sobie wyobrażał. Kosmala przyszedł tylko po to, ażeby zemścić się na niej za oddanie go w ręce policji w Kaliszu.

Matrasz nawzajem opowiedział Ricie ze szczegółami napad Kosmala na Nele.

— Cóż? Nie będziemy mieli innej rady, tylko trzeba będzie oddać go w ręce policji. Tolerowanie tego lotra musi spowodować na nas poważne niebezpieczeństwo... — rzekła Rita po długim namyśle.

— Czy jednak nie sprowadzimy na siebie większego kłopotu, gdy on zatrzymany, zacznie mścić się na nas i ujawniać znane mu fakty?

— Oboje zastanowili się głęboko nad tem jaką wybrać drogę. Ponieważ decyzji nie można było powziąć bez należytej rozważki, zdecydowano odłożyć rozmowę w tej sprawie na inny czas. Narazie Matrasz musiał opowiadać jej wszystko o swej pracy w stajni. Zapewne, bojąc się, że go tem urazi, Rita nie pytała go o Konrada. Matrasz jednak wołał od razu wyjaśnić nieporozumienie.

— Szczególnie dobrze żyję z byłym mężem pani — rzekł.

Rita udała zdziwienie.

— Tak? To wy się widujecie? Jakże się mu powodzi? Czy bardzo jeszcze cierpi z powodu tej rany?

Pytania padały jedno za drugim. Widać było, że wyrażały one jej najżywsze zainteresowania.

Matrasz opowiadał jej wszystko. Słuchała go z zapartym oddechem. Oboje nie spostrzegli nawet kiedy zegar wydzwonił godzinę dziesiątą.

Poważny dźwięk dzwonu zegarowego zmieszał się z jazgotem dzwonka u drzwi wejściowych.

Pokojówka poszła otworzyć, a za chwilę wróciła z bukietem wspaniałych szkarłatnych róż.

— Kwiaty? o tej godzinie? To bardzo dziwne — mówiła Rita, nerwowo zdzierając papier odchylony tylko przez pokojówkę. Wewnątrz nie było żadnego bukietu. Z uśmiechu Rity z pieszczotliwych pocałunków, jakimi pokrywała płatki róż, tuląc je do siebie, można było wywnioskować, że domyśla się od kogo pochodzą. Obejrzała bibułkę, w której były opakowane.

— Kwaciarnia na dworcu — widocznie dopiero teraz przyjechał — musiał zapewne czytać w drodze gazetę... i dowiedział się o napadzie...

Matraszowi dziwnie skojarzyły się te

różę z dworca kolejowego z przyjazdem Konrada Jura, który nastąpić miał także dziś wieczorem.

— Zawsze dostawałam ongiś takie same różę... nie było dnia bez kwiatów.

Matrasz wstał. Przykro mu było, że Rita tak nie krępując się jego obecnością, z tak widoczną rozkoszą wspominała dawne lata swej miłości. Pożegnał się. Nawet nie zatrzymywała go — tylko zapraszała, aby wpadł następnego dnia naradzić się co do Kosmala. Obiecał.

Gdy znalazł się na ulicy znów poczęły trapić go wątpliwości, czy powinien teraz w Warszawie jeszcze raz odnawiać te węzły zażyłości z Ritą, które tyle razy przyczyniły mu tak wiele zmartwień i kłopotów.

Coś go jednak ciągnęło do tej kobiety, ciągnęło tak silnie — jak światło ciągnie ćmę...

Szedł bocznymi ulicami w stronę toru wyścigowego. Myślał zająć jeszcze teraz do stajen, aby zobaczyć, czy konie są pod należytą opieką.

Nie doszedł jednak do bram — bowiem na ulicy zauważył coś, co go głęboko zastanowiło.

Chłopiec Wypych szedł pod rękę z jego chłopcem Małkowskim. I w dodatku wydawało się Matraszowi, że obaj są mocno podchmieleni.

Taka przyjaźń może się źle skończyć dla Małkowskiego — pomyślał i postanowił śledzić obu chłopców.

Po kilku minutach Matrasz ujrzał, że do chłopców podeszła znana w sferach wyścigowych kobieta — znana pod przezwiskiem „Pieprzyk”.

Wiedział Matrasz co taka znajomość może wróżyć.

Dziewczyna przywitała się z nimi dość wrzaskliwie i całe towarzystwo nagle zniknęło w drzwiach baru na Puławskiej. Była to wstrętna knajpa, znana z ciągłych bójek i awantur.

Porządny człowiek nie przestępował nigdy progu tej spelunki.

Jeszcze przez drzwi zobaczył Matrasz, że kobieta specjalnie interesowała się Małkowskim — a Wypych ciągle dolewał mu wódki.

— Wejść, czy nie wchodzić? Wyprowadzić go, czy zostawić?

Postanowił wreszcie zostawić chłopca w towarzystwie, w które dał się wciągnąć, a następnego dnia rozmówić się z nim poważnie, na serio.

Z tą myślą poszedł do domu. Ciągle jednak nie mogło mu się pomieścić w głowie pytanie:

— Co oni mogą mieć wspólnego ze sobą? — Bał się, aby Wypych nie zdołał namówić chłopca do kombinacji.

Ze względu na siebie i Jura Matrasz za nic w świecie nie chciał zepsuć opinii stajni.

(Dalszy ciąg jutro).

ilustrował: HUBERT PACZKOWSKI

Wszelkie prawa zastrzeżone

ZIEMNOCZĘBNA ZTAJKA

DZIEJE KRWAWYCH RZĄDÓW BURGRABI ŚWIERKLANCA

Powieść odległej przeszłości

w/g H. H. w w. prz. liter. op
oraz rysunki projektował:

Stanisław Ludwik Lewicki

Nowoprzybywający abonenci otrzymują na żądanie dotychczasowe odcinki powieści bezpłatnie

ROZDZIAŁ XI.

SMUTNE SPOTKANIE

A wokół rosły jedna przy drugiej wierzby, tworząc tak gęste zarośla, że o krok przez listowicie gałęzie srebrnej wody Brynicy nie dojrzeć nie było można. Jedne strzelały dziko w górę, inne ledwo od ziemi odrosły — skarlowaciały, jeszcze inne powyginane były cudacznie, płacząc swe konary w zawile wężły. Obok wznosiły się wieże Świerkłanieckie.

W takim zagajniku wierzbowym leżał głęboko w gąszcz zaszyty — jakiś młody giermek. Zdjął sobie kurtkę i z zakrwawionego rękawa można było wynioskować, iż jest naprawdę ranny.

Leżał nawznak w gęstej trawie — odpędzając co chwila natrętne komary. Oblicze jego było blade, jak płótno. Prawą rękę miał zdrową, gdyż nią właśnie odganiał niemile klujące stworzenia, których cała stada unosiły się nad nim, zwabione widocznie z pobliskich bagien, zapachem krwi. Czynił to jednak bardzo ostrożnie — lękał się bowiem, ażeby przez wyniki stąd szmer liści — nie zdradzić swojej kryjówki. Tem więcej, że w pobliżu wiała się wąska drożyna leśna, którą co jakiś czas ktoś przechodził.

Czasem wymknął się z ust jego cichy jęk. Świeża rana mocniej go wtedy paliła. Wówczas ból wykrzywał mu nieco pięknie zarysowane wargi.

Godzinami leżał ów giermek w tem miejscu, ze wzrokiem utkwionym w przejrzysty błękit nieba, które przeświecało przez gąszcz listowia.

Podczas tego dochodziły uszu jego głośne rozmowy, wiedzione przez przechodzących obok ścierzyną. Naprzód słychać je było słabo; później, w miarę zbliżania się, coraz dokładniej, wreszcie cichły one zupełnie. Rozmawiający oddalali się — i tylko stukot ciężkich, okutych butów niosła mu ziemia odległym echem. To na pewno zamkowi.

Niekiedy wsluchiwał się w głuchy tetent kopyt końskich, który raz niżej — to znów się przybliżał, a potem znowu ginał.

Co gorsze. Zdarzyło się, iż pies jakiś zablakał się luzem w tę stronę. I już mu się zdawało, że jest zgubiony. Doskonały węch sprowadzić mógł nieproszonych ciekawych. Mógł go przecie kundel taki wvietrzyć, obskoczyć z głośnym szczeniem wokół — i już byłoby po wszystkim.

Ale na szczęście psisko pobiegło swoją drogą.

Gdy niebezpieczeństwo minęło, leżący ranny odetchnął z nieklamana ulgą. Już, już — czuł się zgnębionym.

Poleżał jeszcze chwile. Uspokoził się nieco.

Potem podczołgał się ostrożnie ku szumiącej rażno rzeczulce. Dobywszy z zanadru dużą chustę lnianą, umaczał ją w wodzie i wygniótł lekko.

Zakasawszy nieco lewy rękaw — zwilżył nią delikatnie cięcie, dokoła którego zakrzepła już krew, sama przez się zatamowała dalszy wpływ.

To mu znacznie pomogło. Uczuł się mocno pokrzepionym. Położył się znowu wygodnie na trawie, podkładając sobie pod zmęczoną głowę w kłębek zwinięty serdak skórzany.

I patrzył w czyste niebo, długo — bez ruchu. Nad nim przelatowały ptaki w swawolnych gonitwach, drzewa szumiały cicho jak fale Brynicy, szepcąc coś sobie nawzajem.

A ranny szepnął sam do siebie:

— Dłużej nie wolno mi tutaj pozostać — stanowczo. Jak tylko się zciemni, trzeba mi próbować, pod osłoną nocy, umykać. Tak, umykać — ale dokąd? Gdzieżbym mógł znaleźć miejsce, w którymby świerkłanieccy mnie nie dosięgli? Będą mnie tak długo ścigać z kąta w kąt pedząc — z kryjówki do kryjówki, nie przestana szepać po lesie — aż mnie złapią. Ach, gdzieżbym się mógł ukryć bezpiecznie?

Słońce już dawno przewędrowało pół nieboskłonu i miało się dobrze ku zachodowi. Cienie drzew stale się wydłużały i powietrze tak parne ochładzało się zwolna. Wieczór się zbliżał.

Z trudem uniósł się nieco na prawym łokciu i usiadł. Rozchylił ostrożnie gęste listowie i wyglądał na dróżkę. Nie było tam ani żywej duszy.

Za godzinę — zapadnie ciemna noc, myślał. Wtedy — zobaczę — spróbuję.

O powodzenie w zamierzonym przedsięwzięciu modlił się gorąco leżąc w trawie. Tak mu przedzej czas schodził i — jakoś dziwnie — rana mniej bolała. Cierpliwie wyczekiwał chwili, kiedy mrok się znacznie zgęści i ptaki ustana śpiewne nucić trele.

I przyszedł czas, że noc ciemna wzięła w swe posiadanie dniem jeszcze dyszącą ziemię. Ktoś gwiazdy na niebie rozsyłał hojną garścią — słońce przygasiwszy, ktoś Miłozowi iść już polecił, przyrzekając czuwać nad nim. Bóg dosłyszał modlitwę sługi swego.

Kurtkę swą skórzaną rzucił sobie giermek na opaske — zwyczajem rolnika, wracającego od znojnjej orki. Powoli, ostrożnie — posunął się parę kroków. Schylony szedł poprzez łąkę, porośnię drakiem kolącym, wymijając miejsca bagniste, przedzierając się przez zarośla głusz.

Nagle przystanął zamyślony.

— Że też ja przedtem na to nie wpadłem. Przecie siostra Ofka teraz dopiero pomocną okazac się może. Właśnie nadeszła odpowiednia chwila, ażeby zakolatać do furty klasztornej. I mimo, iż jest kobieta, skutecznie może się starać o wsparcie nas radą i wpływem swoim przepięknym; jako powinowata możne szlachty okolicznej i osoba duchowna. Boć Zaborowski wmieszał się w jej sprawy i nie powinna sobie pozwolić, ażeby byle kto dmuchał jej w kaszę. Nie powinna darować krzywdy swego poddanego —

wójta klasztornej posiadłości — musi się ująć za losem nieszczęśliwych więźniów. Przedewszystkiem powinna domagać się słusznych praw swoich do własności klasztornych. Bezspornie — jest to moja ostatnia teraz nadzieja. Ale usiłuję spróbować.

Zastanowiwszy się nad tem — uczuł się rzeźwym i umocnionym.

Wypreżył się tedy, jak struna i chód jego stał się żwawszym.

Bezszelstnie kroczył wśród wysokich traw.

Przeszedł już dolinę rzeki i skierował się naprzelaj przez gęste zagajniki. Już miał się wspinać na najbliższe wzgórze, kiedy zdało mu się, iż kogoś przed sobą zauważył. Poruszając się przed nim cień, znikł — ukrywając się za grubym pnem bukowym.

Dalszy ciąg jutro.

ogłoszenia DROBNE

KOBIETY wszystkich zawodów, również i poszukujące pracy niech we własnym interesie zgłaszają się do Katedry Organizacji Kobiet Pracujących w Katowicach, ul. Juliusza Ligonia 36 m. 8.

WYKWALIFIKOWANY ślusarz poszukuje od zaraz jakiegokolwiek zajęcia. Zgłoszenie do Administracji pod „ślusarz“.

RADJO

KATOWICE, środa 20 września 1933 roku.

7.00: „Kiedy ranne wstają zorze“.
7.05: Gimnastyka. 7.20: Muzyka z płyt.
7.52: Chwilka gospodarstwa domowego. 11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.05—13.00: Muzyka (płyty) i komunikaty. 14.55—15.45: Muzyka (płyty), w przeważnie komunikaty go spodarcze i giełdy zbożowo-towarowej. 15.45: Skrzynka P. K. O. 16.00: Muzyka lekka. 16.30: Muzyka (płyty). 17.00: Odczyt. 17.15: Muzyka lekka. 18.15: „Żołnierz-poeta“. 18.35: Recital śpiewaczy. 19.10: O Pożyczce Narodowej. 19.20: Wrażenia ogólne z podróży do Włoch. 19.35: Rozmaitości. 19.40: Kwadrans literacki. 20.00: Koncert kameralny. 21.10: Muzyka lekka. 22.00: Odczyt w języku esperanckim. 22.15—23.00: Muzyka taneczna, w przeważności sportowe i meteorologiczne. 23.00: Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2.50, zagranica zł. 5.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1 mm. wiersz i lamowy opisowy zł. 2.50, specjalne zł. 1.50, reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wyraz. W niedziele i dni świąteczne 25 proc. drożej